

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології
О. В. Пономаренко

« 24 » вересня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
«ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА «НА РОБОЧОМУ МІСЦІ»**

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань:	Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Освітня програма:	«Початкова освіта»
Освітня кваліфікація:	Бакалавр початкової освіти

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології
_____ О. В. Пономаренко

«_____» _____ 20__

**РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
«ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА «НА РОБОЧОМУ МІСЦІ»**

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань:	Освіта / Педагогіка
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Освітня програма:	«Початкова освіта»
Освітня кваліфікація:	Бакалавр початкової освіти

РОЗРОБЛЕНО кафедрою дошкільної та початкової освіти

РОЗРОБНИКИ: Зубцова Ю.Є., канд.пед.н., доцент кафедри дошкільної та початкової освіти; Сущенко Л.О., завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти, докт.пед.н., доцент, професор кафедри дошкільної та початкової освіти; Андрющенко О.О., канд.пед.н., старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти.

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ

кафедрою дошкільної та початкової освіти

Протокол № 4 від «15» жовтня 2020 року

Завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти _____ Сущенко
Л. О.

Схвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол № 3 від «22» жовтня 2020 р.

Голова НМР факультету соціальної педагогіки та психології _____
І. В. Козич

1. ВСТУП

Ступінь вищої освіти, спеціальність, освітня програма	Кількість кредитів	денна форма навчання	заочна форма навчання
Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: Початкова освіта Освітня програма: Початкова освіта	6	Рік підготовки:	
		4	5
		Семестр:	
		7	9
		Вид контролю:	
		диф. залік	диф. залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої педагогічної практики «На робочому місці» є удосконалення у студентів професійних умінь і навичок планування та організації цілісного освітнього процесу в початкових класах.

Основні завдання практики:

- ознайомити із системою планування навчальної роботи учителя початкової школи, з роботою методичних об'єднань вчителів початкових класів, класних керівників, педагогічної ради;
- удосконалювати навички організації та проведення різних типів уроків у початковій школі;
- розвивати навички оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів, формувати навички діагностики та вимірювання рівня знань, умінь і навичок молодших школярів;
- заохочувати творчо застосовувати знання, отримані при вивченні психолого-педагогічних дисциплін і фахових методик; інноваційні методи і прийоми роботи у відповідності з віковими та індивідуальними особливостями учнів;
- формувати вміння вести систематичний облік результатів своєї діяльності, аналізувати й оцінювати власний педагогічний досвід;
- сприяти набуттю навичок організації та проведення елементарних наукових досліджень.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

- Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

- Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

- Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

- Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

- Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

- Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до освітнього процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

- Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

- Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

- Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу

професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.

- Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

- Здатність до проєктування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу у відповідності до циклів навчання в початковій школі.

- Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні завдання під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової освіти. Готовність до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету.

- Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

- Здатність організовувати освітній процес з урахуванням особливостей компетнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосуванням ігрових методів навчання в початковій школі.

- Здатність здійснювати професійні функції в процесі інклюзивного навчання, ураховуючи різні освітні потреби учнів.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Організаційний етап

1. Установча конференція на факультеті. Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики.

2. Розподіл студентів по класах. Закріплення студентів за вчителями-наставниками.

3. Ознайомлення з матеріально-технічною базою школи та класу, освітніми осередками в класі.

4. Ознайомлення з порядком ведення шкільної документації (з бесід з директором, заступником директора).

5. Ознайомлення з класною документацією: календарно-тематичний план; план виховної роботи; зміст, структура та особливості заповнення класного журналу; особові справи учнів; щоденники школярів тощо.

6. Ознайомлення з системою оцінювання навчальних досягнень в класі, з особливостями перевірки учнівських зошитів.

7. Бесіда з вчителем щодо індивідуальних особливостей учнів класу.
8. Складання індивідуального плану роботи на період практики.
9. Надання розкладу уроків та дзвінків керівнику від практики ЗНУ.

Основний етап

Освітня діяльність

1. Спостереження та аналіз ранкових зустрічей, уроків у вчителя.
2. Підготовка, проведення та самоаналіз ранкових зустрічей (у всі дні практики), власних уроків (не менше 50) **на основі інтеграції та особистісно орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів.**
3. Обговорення проведених заходів з вчителем-наставником або керівником практики від ЗНУ.
4. Організація перерв, динамічних пауз; супровід учнів під час відвідування їдальні, бібліотеки, екскурсій тощо.
5. Перевірка зошитів (**обов'язково**), заповнення класного журналу (за можливістю).
6. Використання можливостей навчальних предметів щодо наскрізного процесу виховання (врахування тематики тижнів, місяців).
8. Проведення всіх видів інструктажів (з техніки безпеки, санітарії і гігієни, профілактики травматизму та протипожежної безпеки тощо)
9. Проведення індивідуальних бесід з учнями (за потребою).

Методична діяльність

1. Ознайомлення з методичною системою вчителя-наставника, темою самоосвіти.
2. Відвідування та участь у роботі методичного об'єднання вчителів початкових класів, нарадах (семінарах, конференціях, педрадах при нагоді).
3. Ознайомлення з портфоліо вчителів, їхніми блогами. Участь у веденні блога вчителя-наставника (за можливістю).
4. Відвідування відкритих уроків вчителів.

Профорієнтаційна діяльність

1. Розміщення афіш університету та факультету на дошці оголошень.
2. Проведення заходу з професійної орієнтації учнів старших класів щодо популяризації педагогічних спеціальностей.

Робота з батьками

1. Відвідування та участь у проведенні батьківських зборів.
2. Проведення індивідуальних бесід з батьками (за потребою).

Заключний етап

1. Оформлення звітної документації.
2. Підсумкова конференція.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Особливості проведення практики

Виробнича практика проводиться на 4 курсі у 8 семестрі протягом шести тижнів в початкових класах закладів загальної середньої освіти.

Для проходження практики студентів розподіляються по базах

практик і закріплюються по одному в 1-4 класах, де вони мають виконувати всі завдання, передбачені програмою практики.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями та організацією практики, веденням документації.

Протягом перших двох днів студенти знайомляться з базою практики, адміністрацією закладу освіти, вчителем-наставником та спостерігають його уроки.

Починаючи з третього дня практики студенти проводять ранкові зустрічі та всі уроки (за виключенням уроків іноземної мови та інформатики).

За два дні до проведення студент зобов'язаний надати чернетку вчителю-наставнику та проконсультуватися з ним щодо змісту уроків та ранкових зустрічей. За день студент має підписати чистовик у вчителя.

Без затвердженого конспекту студент не допускається до практики.

Після закінчення виробничої практики проводиться підсумкова конференція.

Обов'язки суб'єктів педагогічної практики

Керівники практики від ЗНУ:

- добирають школи для проведення практики та розподіляє студентів у класи;
- проводять попередню бесіду з вчителями-наставниками;
- організовують та проводять настановчу та підсумкову конференції практики.
- ознайомлюють студентів з метою та завданнями практики;
- надають допомогу практикантам у виконанні завдань практики;
- контролюють своєчасне і якісне ведення практикантами звітної документації з практики, перевіряють та аналізують її;
- відвідують студентів на місці практики, аналізують проведені заходи;
- спільно із вчителем початкових класів виставляють студентам-практикантам залік.

Вчителі-наставники:

- знайомлять практикантів із класом, індивідуальними особливостями учнів (особливими освітніми потребами);
- надають необхідну документацію;
- проводять показові заходи;
- консультують практикантів, перевіряють конспекти і дають згоду на їх проведення;
- присутні під час проведення студентами режимних моментів, уроків, беруть участь в їх обговоренні;
- заповнюють звітну документацію.

Студент-практикант має:

- вчасно (за 15-20 хвилин до початку роботи) з'являтися у заклад освіти;
- вести щоденник з практики та виконувати передбачений обсяг завдань;
- провести не менше 15 ранкових зустрічей та 50 уроків;
- взяти участь у проведенні батьківських зборів;
- взяти участь у методичному об'єднанні (семінарі, педраді тощо);
- дотримуватися педагогічної етики та такту;
- мати відповідний зовнішній вигляд.

Вимоги до сучасного уроку

- варіативність і гнучкість структури уроку;
- спрямованість уроку на особистість учня;
- оптимізація форм роботи на уроці;
- формування найважливіших компетентностей учнів;
- співпраця вчителя і учня.
- оновлення змісту навчання;
- демократизм;
- використання індивідуального підходу;
- самостійний творчий пошук;
- розвиток творчих здібностей;
- упровадження інноваційних технологій (більш докладно вимоги до сучасного уроку та методичні рекомендації щодо їх проведення подано в Додатку 1).

Орієнтовна схема аналізу та самоаналізу уроку на засадах компетентнісного та діяльнісного підходу

1. Створення внутрішньої мотивації навчання:

- мотивація вчителем запланованої діяльності, позитивна настанова на роботу;
- визначення особистісного досвіду учнів і пов'язання його з певним заняттям;
- залучення учнів до визначення особистісно значущої мети певного уроку та показників досягнення мети.

2. Характер навчальних завдань:

- співвідношення знань, що діти здобувають у готовому вигляді і в процесі самостійного пошуку (виконання випереджувальних завдань, підготовка повідомлень, наявність проблемних ситуацій та ін.);
- надання можливості вибору варіантів і способів виконання навчальної діяльності, фіксації нового матеріалу;
- стимулювання учнів до обирання завдань для самостійного виконання;
- співвіднесення репродуктивної та творчої діяльності учнів;
- доцільність використання активних, інтерактивних методів роботи;
- рефлексія уроку (окремих його частин), здійснювана разом з учнями;

– варіативність домашнього завдання.

3. Психологічний клімат уроку:

– урахування вікових та індивідуальних особливостей, психолого-педагогічна підтримка кожного учня;

– оцінювання під час опитування не тільки правильної відповіді учня, а й аналіз того, як учень міркував (який спосіб використовував, чому й у чому помилився та ін.), учитель звертається до зрозумілих критеріїв, вироблених разом з дітьми, порівнює дитину саму з собою;

– аргументація оцінювання навчальних досягнень за низкою параметрів (правильність, оригінальність, самостійність);

– стиль спілкування (діалог, полілог чи монолог);

– створення «ситуації успіху», надання права на помилку, цінування особистості кожного учня.

4. Процес взаємодії учителя і учнів на уроці:

– діалог «учитель-учень» (учитель сприймає дитину, стежить за ходом її думки, не нав'язує їй свою думку, заохочує дитину, коли вона обстоює свою думку);

– діалог «учень-учень» (діти сприймають і чують одне одного, будують свої відповіді з урахуванням почутого від іншої дитини).

5. Рефлексія уроку

– підбиття підсумків;

– залучення учнів до аналізу виконання плану уроку та рівня досягнення мети;

– формувальне оцінювання.

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Орієнтовна оцінка видів діяльності студентів

№ за/п	Види діяльності	Оцінювальні бали
1.	Проведення уроків та ранкових зустрічей	60 балів
2.	Розробка конспектів заходів	10 балів
3.	Профорієнтаційна діяльність	5 балів
4.	Ведення щоденника	10 балів
5.	Написання звіту	10 балів
6.	Презентація результатів практики	5 балів
Всього		100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Форма звітності

Матеріали з практики подаються у папці з файлами в такому порядку:

1. Титульна сторінка звітної документації (Додаток 1)
2. Щоденник з практики – зошит в клітинку обсягом 24 сторінки (титульна сторінка щоденника – Додаток 2), в якому подається:
  - список класу;
  - розклад уроків і дзвінків;
  - індивідуальний план роботи, в якому зазначено всі заходи, що спостерігались та проводились (приклад індивідуального плану подано у Додатку 3);
  - короткий зміст та ґрунтовний аналіз заходів, що спостерігались.
3. Розробки всіх проведених заходів. Незалежно від дати проведення подаються **окремо** всі проведені:
  - 1) ранкові зустрічі;
  - 2) уроки математики;

- 3) уроки української мови (або навчання грамоти для 1 класу);
- 4) уроки літературного читання;
- 5) уроки «Я досліджую світ»;
- 6) уроки мистецтва;
- 7) уроки фізичної культури;
- 8) інші уроки (наприклад, дизайн та технології, хореографія тощо).
4. Звіт (Додаток 4, 5)
5. Бланк «Рецензія на звіт» (Додаток 6)
6. Бланк «Кваліметрична модель оцінки якості діяльності студента в закладі освіти» (Додаток 7)
7. Бланк «Оцінювання професійних компетентностей студента» (Додаток 8)
8. Бланк «Загальна оцінка видів діяльності студентів» (Додаток 9)

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Формою підведення результатів практики є підсумкова конференція.

Кожен студент готує фотозвіт та відеозапис фрагментів уроків, які ілюструють застосування інтегративного, компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого підходів (2-3 хвилини від кожного студента) та коротку доповідь.

8. ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О., Шрамко Л. Активно граємо, навчаємось – закони світу відкриваємо : добірка завдань практично-діяльнісного спрямування з теми «Способи пізнання» для учнів 2-го класу. *Учитель початкової школи*. 2019. № 9. С. 44 – 48.
2. Большакова І. О. Критичне мислення. Початкова школа. Київ : Перше вересня, 2016. 144 с.
3. Большакова І. О. Інтегровані уроки в початковій школі : посібник. Київ : Перше вересня, 2016. 176 с.
4. Василега О. Адаптаційно-ігровий цикл навчання: урахування вікових особливостей дітей 6 – 8 -річного віку в контексті впровадження НУШ. *Учитель початкової школи*. 2019. № 9. С. 12 – 15.
5. Воронцова Т., Пономаренко В. Навально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу». Київ : Алатон, 2019. 128 с.
6. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. Харків : ВГ «Основа», 2018. 136 с.
7. Гетьман О. Щоб у навчанні мати успіхи помітні, освоюєм стратегії новітні : застосування прийомів розвитку критичного мислення на уроках навчання грамоти. *Учитель початкової школи*. 2019. № 9. С. 32 – 34.
8. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 44 с.
9. Гребеніченко Ю.М. Упровадження сучасних технологій навчання в освітньому середовищі Нової української школи. *Інформаційно-методичний збірник*. 2017. № 12. С. 70 – 79.
10. Гонківська О.В. Парадигми особистісно зорієнтованого підходу до виховання дитини. *Виховна робота в школі*. 2019. № 4. С. 5 – 6.
11. Державний стандарт початкової освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
12. Динамічні перерви. 1-2 класи / упоряд. В. П. Порошук. Харків : ВГ «Основа», 2018. 224 с.
13. Дівакова І. І. Інтерактивні технології навчання у початкових класах. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 180 с.
14. Дмитренко К. А., Коновалова М. В. Звичайні форми роботи – новий підхід: розвиваємо ключові компетентності. Харків : ВГ «Основа», 2018. 120 с.
15. Кавун В. Ми вранці зустрічаємось – корисного навчаємось : сценарії ранкових зустрічей у 2-му класі. *Учитель початкової школи*. 2018. № 7. С. 28 – 34.
16. Киян Л. Інтегрований урок укр. мови у 1 кл. : тема «Зима». *Початкова школа*. 2018. № 12 С. 14 – 17.
17. Кірик М., Данилов Л. Нова українська школа: організація

діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2019. 208 с.

18. Концепція «Нова українська школа». URL : <https://mon.gov.ua/ua>

19. Лапіна А. Міжпредметна інтеграція: формуємо цілісне сприйняття світу : добірка комплексних вправ для учнів 1-го кл. *Учитель початкової школи*. 2018. № 7. С. 15–17.

20. Методика викладання української мови в початковій школі : навч.-метод. посіб. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. Київ : Літера ЛТД, 2011. 364 с.

21. Мачнева О. М. Робота над помилками на уроках української мови у 1–4-х класах. Методична система опрацювання всіх орфограм курсу за алгоритмами. В 2-х ч. Харків : ВГ «Основа», 2018. Ч. 1. 208 с.

22. Мачнева О. М. Робота над помилками на уроках української мови у 1–4-х класах. Методична система опрацювання всіх орфограм курсу за алгоритмами. В 2-х ч. Харків : Основа, 2018. Ч.2. 224 с.

23. Методика навчання каліграфії в сучасній початковій школі. 1–4 класи / Н. М. Боднар, О. Ю. Прищепа, В. А. Трунова, І. В. Цєпова, М. І. Чабайовська ; за ред. В. А. Трунової. Харків : Ранок, 2017. 464 с.

24. Модельні програми та навчальні матеріали. URL : <https://nus.org.ua/articles/vchyteli-ne-propustit-31-i-32-tyzhni-modelnoyi-navchalnoyi-programy/>

25. Нова українська школа : poradnik dla vchytеля / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

26. Педагогічна технологія «Щоденні 3». Нестандартні завдання для формування математичної компетентності другокласників: метод. посіб. / упор. Н. В. Маценко, Н. В. Свір. Харків : ВГ «Основа», 2019. 78 с.

27. Ранкові зустрічі. 1 клас. I семестр / упор. Н. Ю. Бабіченко. Харків : ВГ «Основа», 2018. 144 с.

28. Ранкові зустрічі. 1 клас. II семестр / упор. Н. Ю. Бабіченко. Харків : ВГ «Основа», 2018. 144 с.

29. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи : підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ : Грамота, 2012. 504 с.

30. Тематичні дні у 1 класі. I семестр / Н. А. Жиганюк та ін. Харків : ВГ «Основа», 2018. 144 с.

31. Тематичні дні у 1 класі. II семестр / Н. А. Жиганюк та ін. Харків : ВГ «Основа», 2018. 144 с.

32. Типові освітні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

33. Хвилинки здоров'я – щодня. 1-2 класи / упоряд. В. П. Порошук. Харків : ВГ «Основа», 2018. 222 с.

34. Шість цеглинок : методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 35 с.

35. Шість цеглинок в освітньому просторі школи: методичний посібник / упор. О. Рома – The LEGO Foundation. Київ, 2018. 32 с.

36. Юрченко О. Навчання в радість : способи мотивування молодших школярів до навчання у школі. *Учитель початкової школи*. 2019. № 9. С. 35–37.

37. Ягупа І. Адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти : особливості організації діяльності учнів. *Учитель початкової школи*. 2018. № 3. С. 28–31.

38 Ягупа І. Інтегровані заняття у 1 кл. *Початкова школа*. 2019. № 1. С. 19–28.

Інформаційні ресурси:

1. Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/news/200-storinok-pro-nus-2302.html>

2. Електронні підручники для Нової української школи. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/810>

3. LEGO Foundation. URL : <https://www.facebook.com/legofoundation/>

4. Нова українська школа. URL : <http://nus.org.ua/>

5. Сайт кафедри початкової освіти ЗОІППО. URL : <https://kpo2016.jimdo.com/>

6. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>

7. Студія он-лайн освіти. URL : <https://www.ed-era.com/>

ДОДАТКИ

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
з виробничої педагогічної практики
«На робочому місці»,

проведеної з _____ по _____ 20__ року
на базі

у _____ класі,
студентки (студента) групи _____
спеціальності 013 Початкова освіта

Запоріжжя – 20__

**ЩОДЕННИК
З ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
«На робочому місці»**

студентки (студента) _____

факультет: **соціальної педагогіки та психології**

кафедра: **дошкільної та початкової освіти**

ступінь вищої освіти: **бакалавр**

галузь знань: **«Освіта/Педагогіка»**

спеціальність: **013 Початкова освіта**

База практики: _____

Вчитель: _____

Індивідуальний план роботи

20.11.2020 р.

1. Проведення ранкової зустрічі.
2. Проведення уроку «Я досліджую світ»
3. Індивідуальна бесіда з Сашком К. з приводу дотримання правил поведінки у їдальні.
4. Проведення уроку математики.
5. Відвідування вистави з учнями.
6. Організація перерв протягом дня тощо

**ЗВІТ З ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ
«НА РОБОЧОМУ МІСЦІ»**

студентки (студента) _____

факультет: **соціальної педагогіки та психології**

кафедра: **дошкільної та початкової освіти**

ступінь вищої освіти: **бакалавр**

галузь знань: **«Освіта/Педагогіка»**

спеціальність: **013 Початкова освіта**

4 курс, група _____

Схема звіту з практики

Звіт повинен відповідати таким **вимогам**:

1. Титульна сторінка оформляється згідно Додатка 4.
2. Обсяг звіту складає 2-3 сторінки (без урахування титульного листа).
3. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього, лівого – 20 мм; правого – 10 мм; абзацний відступ – 1,25 см.

4. Схема звіту:

- 1) Аналіз умов проходження практики
- 2) Таблиця проведених уроків та ранкових зустрічей

Вид занять	Кількість
Ранкові зустрічі	
Уроки математики	
Уроки української мови	
.....	

3. Аналіз досягнень та недоліків виробничої практики
4. Аналіз використання засобів / інструментів навчання
5. Використання діяльнісного підходу та ігрових методів навчання.
6. Аналіз проведеної індивідуальної виховної роботи з учнями. Вказати тематику індивідуальних бесід.

III. Робота з батьками

IV. Висновки і пропозиції щодо вдосконалення організації виробничої практики та підготовки до неї.

**Рецензія на звіт з виробничої практики (педагогічної)
«На робочому місці»**

Критерії оцінювання	Показники критерію оцінювання	Результат оцінювання
Діяльність в закладі освіти	1. Опис умов проходження практики	
	2. Наявність таблиці виконання проведених заходів	
	3. Аналіз досягнень та недоліків виробничої практики	
	4. Аналіз використання засобів / інструментів навчання	
	5. Використання діяльнісного підходу та ігрових методів	
	6. Аналіз проведеної індивідуальної виховної роботи з учнями	
	7. Аналіз роботи з батьками (досягнення та труднощі)	
Оформлення звіту	1. Відповідність оформлення звіту поставленим вимогам	
	2. Логічність, послідовність, ґрунтовність звіту	
	3. Грамотність	

**Бали оцінювання кожного критерію: 0; 0,25; 0,50; 0,75; 1,0.
Максимальна кількість балів – 10.**

Керівник практики _____ -

**Кваліметрична модель оцінки якості діяльності студента
в закладі освіти**

Критерії	Показники	Результат оцінювання
I. Вимоги до підготовки уроків / ранкових зустрічей	1. Вчасність підготовки	
	2. Самостійність у написання розробки заходу	
	3. Відповідність змісту конспекту темі, меті, віковим особливостям учнів	
	4. Креативність у розробці заходу	
II. Вимоги до проведення уроків / ранкових зустрічей	1. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності дітей	
	2. Використання оптимальних методів і прийомів навчальної діяльності	
	3. Дотримання дидактичних принципів навчання	
	4. Використання різноманітних засобів / інструментів навчання	
	5. Доцільне застосування різних форм організації навчальної діяльності (фронтальна, групова, парна, індивідуальна)	
	6. Вміння об'єднувати дітей у групи	
	7. Застосування особистісно орієнтованого, діяльнісного підходу	
	8. Застосування інтегративного підходу	
	9. Цілісність та наскрізність виховного процесу	
	10. Оцінювання діяльності учнів	
	11. Навички роботи з учнівськими зошитами (організація діяльності в зошитах на уроці, перевірка зошитів тощо)	
III. Вимоги до техніки проведення	1. Вміння раціонально розподіляти час	
	2. Темп, виразність, емоційність, грамотність, культура мовлення	
	3. Гнучкість, динамізм	
	4. Створення сприятливої психологічної атмосфери	
	5. Підтримання проактивної дисципліни	
Всього (max 60)		

Бали оцінювання кожного критерію: 0; 0,25 ... 2,75; 3,0.

Максимальна кількість балів – 60.

Вчитель _____

Оцінка професійних компетентностей студента в закладі освіти

№ п/п	Професійна компетентність	Результат оцінювання
1	Здатність планувати та організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства	
2	Здатність застосовувати та інтегрувати знання з усіх освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, під час освітнього процесу	
3	Здатність проєктувати, здійснювати освітню діяльність із використанням технологій, форм, методів і засобів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей учнів	
4	Здатність оцінювати навчальні досягнення здобувачів освіти відповідно до затверджених вимог	
5	Здатність організовувати та підтримувати здорове, безпечне, розвивальне, психологічно комфортне, інклюзивне освітнє середовище	
6	Здатність до організації виховного процесу, який ґрунтується на загальнолюдських, національно-патріотичних, культурних та громадянських цінностях	
7	Здатність до формування та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти	
8	Здатність до співпраці / взаємодії з учасниками освітнього процесу (учнями, колегами, батьками (особами, які їх замінюють))	
9	Здатність до використання інформаційно-комунікаційної та цифрової технологій	
10	Здатність до постійного професійного розвитку, самоаналізу та рефлексії	
Всього		

Критерії оцінювання

Сформованість компетентності простежується:

постійно / системно – 4 бали

часто / в більшості випадків – 3 бали

інколи / менше ніж в половині випадків – 2 бали

епізодично / не системно – 1 бал

ніколи – 0 балів

Загальне оцінювання видів діяльності студента

№ за/п	Види діяльності	Бали оцінювання (max)	Результати оцінювання
1.	Проведення уроків та ранкових зустрічей	60	
2.	Розробка конспектів заходів	10	
3.	Профорієнтаційна діяльність	5	
4.	Ведення щоденника	10	
5.	Написання звіту	10	
6.	Презентація результатів практики	5	
Всього		100 балів	

ДОДАТОК

до робочої програми виробничої практики (педагогічної)
для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта»
освітньо-професійної програми: «Початкова освіта»
в умовах дистанційного навчання

ВСТУП

У період карантину, для забезпечення безперервності освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть проходити практику в дистанційному режимі відповідно до рекомендації МОНУ від 26.03.2020 року №1/9-177 та Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті від 30.09.2020 року.

В умовах карантинних обмежень та переходу і проведення практики в дистанційному режимі базою навчальної практики виступає навчальна лабораторія дошкільної та початкової освіти та освітні платформи («Навчаємося вдома» (youtube), Всеукраїнська школа онлайн (<https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE>)).

У рамках дистанційного режиму роботи на період карантину офіційними є канали зв'язку зі студентами та керівниками практики: Moodle, Viber, Zoom, електронна пошта тощо.

4. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Організаційний етап

1. Установча ZOOM-конференція. Ознайомлення із змістом та завданнями в період практики.
2. Ознайомлення з матеріально-технічною базою школи та класу (віртуальна екскурсія – огляд сайтів базових ЗЗСО), освітніми осередками в класі на прикладі лабораторії дошкільної та початкової освіти.
3. Ознайомлення з порядком ведення шкільної документації.
4. Ознайомлення керівником практики з класною документацією шляхом демонстрації на екрані відповідних документів: календарно-тематичний план; план виховної роботи; зміст, структура та особливості заповнення класного журналу; особові справи учнів; щоденники школярів тощо.
5. Ознайомлення з системою оцінювання навчальних досягнень в класі, з особливостями перевірки учнівських зошитів.
6. Складання індивідуального плану роботи на період практики.
7. Складання графіку проведення уроків у форматі ділових ігор.

Основний етап

Освітня діяльність

1. Спостереження та аналіз відео ранкових зустрічей та ранкових зустрічей своїх однокласників.

2. Підготовка конспектів (не менше 50), проведення та самоаналіз ранкових зустрічей (не менше 10), власних уроків (не менше 20) **на основі інтеграції та особистісно орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів**. Проведення уроків відбувається у форматі ділових ігор з використанням платформи ZOOM.

3. Обговорення проведених заходів з керівником практики від ЗНУ.

4. Складання скарбнички з матеріалами для організації перерв, динамічних пауз, фізхвилинок.

5. Взаємоперевірка діагностичних робіт (не менше 5). Учнівські роботи заповнюють одногрупники свідомо припускаючись помилок, потім надають виконану роботу одногрупникам для перевірки.

6. Використання можливостей навчальних предметів щодо наскрізного процесу виховання (врахування тематики тижнів, місяців), що має відображатися в конспектах уроків.

7. Складання скарбнички для проведення всіх видів інструктажів (з техніки безпеки, санітарії і гігієни, профілактики травматизму та протипожежної безпеки тощо)

Методична діяльність

1. Ознайомлення з навчальною, виховною, методичною діяльністю, проблемної темою, інноваціями закладу освіти (через сайт ЗЗСО).

2. Ознайомлення з методичною системою педагогів, темою самоосвіти (через блог вчителів).

Науково-дослідницька діяльність

1. Планування констатувального етапу педагогічного експерименту згідно з темою кваліфікаційної роботи магістра.

2. Підбір фахових статей, методичних матеріалів та рекомендацій відповідно до теми кваліфікаційної роботи магістра

3. Підготовка виступу відповідно до обраної тематики кваліфікаційної роботи.

Профорієнтаційна діяльність

1. Розміщення афіш університету на сайтах ЗЗСО.

2. Проведення ZOOM-зустрічі з професійної орієнтації учнів старших класів щодо популяризації педагогічних спеціальностей.

Робота з батьками

Підготовка конспекту батьківських зборів у вигляді тренінгу з будь-якої тематики.

Заключний етап

1. Оформлення звітної документації.

2. Підсумкова ZOOM-конференція.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Особливості проведення практики

Виробнича практика проводиться на 4 курсі у 8 семестрі протягом шести тижнів в початкових класах закладів загальної середньої освіти.

Перед початком практики проводиться настановча ZOOM-конференція, на якій студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями та організацією практики, веденням документації.

Протягом перших двох днів студенти знайомляться з сайтом баз практики, спостерігають відео-уроки початкових класів НУШ («Навчаємося вдома» (youtube), Всеукраїнська школа онлайн (<https://www.youtube.com/c/MONUKRAINE>)).

Починаючи з третього дня практики студенти проводять ранкові зустрічі, уроки у форматі ділових ігор у визначених керівником практики мікрогрупах (виключенням можуть бути уроки англійської та інформатики, якщо у студентів немає відповідної спеціалізації, отриманої протягом навчання на бакалавраті).

За два дні до проведення студент зобов'язаний надати чернетку керівнику практики та проконсультуватися з ним щодо змісту уроків та ранкових зустрічей. За день студент має затвердити чистовик.

Без затвердженого конспекту студент не допускається до практики.

Після закінчення виробничої практики проводиться підсумкова ZOOM-конференція.

Обов'язки суб'єктів педагогічної практики

Керівники практики від ЗНУ:

- добирає школи (що мають власні сайти, розроблені на достатньому рівні для виконання завдань практики) для проведення практики, освітні платформи та розподіляє студентів у мікрогрупи для проведення ділових ігор;
- організовує та проводить настановчу і підсумкову Zoom-конференції;
- ознайомлюють студентів з метою та завданнями практики;
- надають допомогу практикантам у виконанні завдань практики;
- контролюють своєчасне і якісне ведення практикантами звітної документації з практики, перевіряють та аналізують її;
- відвідують ділові ігри студентів, аналізують проведені заходи;
- виставляють студентам-практикантам залік.

Студент-практикант має:

- вести щоденник з практики та виконувати передбачений обсяг завдань;
- провести не менше 10 ранкових зустрічей та 20 уроків у формі ділових ігор та розробити не менше 15 конспектів ранкових зустрічей та 50 конспектів уроків;
- підготувати конспект батьківських зборів;
- підготувати виступ для методичного об'єднання;
- спланувати констатувальний етап педагогічного експерименту.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Формою підведення результатів практики є підсумкова ZOOM-конференція.

Кожен студент готує коротку доповідь-презентацію щодо особливостей дистанційного навчання в початковій школі та аналіз освітніх платформ для молодших школярів.